

भूमिकास्थान नगरपालिका

भूमिकास्थान नगरपालिकाको नगरसभाको सत्रौ अधिवेशनमा नगरपालिकाका
उप-प्रमुख एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक
श्री बालकृष्ण बन्जाडेद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट बक्तव्य

१० आषाढ, २०८२

भूमिकास्थान नगरपालिका
नुवाकोट, अर्घाखाँची

भूमिकास्थान नगरपालिकाको
आ.ब. २०८२/०८३ को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम

सभाका श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,
नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू लगायत उपस्थित सम्पूर्ण कर्मचारी ज्यूहरू,

१. भूमिकास्थान नगरपालिकाको नगरसभाको सत्रौं अधिवेशनमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको तर्फबाट नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को प्रस्तावित बजेट, योजना तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अवसर प्रदान गर्नु भएकोमा श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू लगायत सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु साथै यस पावन अवसरमा राष्ट्र र जनताको लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण वीर शहिदहरू प्रति श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरू,

२. नगरको समग्र सन्तुलित विकासको विषयलाई मध्यनजर गर्दै र विगतमा भएका राम्रा पक्षहरूको अनुसरण गर्दै थप सृजनशिल हुनु नै अहिले नगरको प्रमुख ध्येय रहेको छ । नगरपालिकाको हालको अवस्थालाई हेर्दा नगरको आफ्नै आम्दानी निकै कम भएको कारण विकासको लागि संघीय तथा प्रादेशिक बजेट मै निर्भर हुनुपर्ने विगतको अवस्थालाई केही हदसम्म भएपनि परिवर्तन गर्न आगामी आर्थिक वर्षको लागि करका दायराहरू बढाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिईएकोछ । चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा तोकीएको सिलिगभन्दा समानिकरण अनुदान र राजश्व बाडफाँड शिर्षकमा कम बजेट निकासी हुनुले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिहरूलाई भुक्तानी दिन कठिनाई उत्पन्न भएको छ जसले गर्दा आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमामा विनियोजन चाप बढेर गएकोछ । चालु आर्थिक वर्षमा तोकीएको सिलिगभन्दा कम बजेट आउनु र आगामी आर्थिक वर्षको सिलिग समेत घटेर आउनुले नगरको सोच तथा जनताको आकांक्षालाई प्रभावकारी रूपमा सम्बोधन गर्न कठिनाई भएता पनि यथासक्थ सबैक्षेत्रलाई सम्बोधन गर्ने प्रयास भएको व्यहोरा सभा समक्ष निवेदन गर्दछु । अति न्यून आन्तरिक आय र संघ तथा प्रदेशको न्यून निशर्त अनुदानबाट नगरको पूर्वाधारको क्षेत्र, आर्थिक विकासको क्षेत्र, सामाजिक विकासको क्षेत्र, वन वातावरण तथा विपद्को क्षेत्र र सुशासनको क्षेत्रमा काम गरी सन्तुलित विकासलाई टेवा पुर्याउनु हाम्रो दायित्व भएकोले सोही बमोजिम बजेट विन्यास गर्ने प्रयास गरेकोछु ।
३. नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को प्रगतिको सन्दर्भमा नगरसभाको पन्ध्रौं अधिवेशनले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको जगमा अगाडी बढेको व्यहोरा अनुरोध गर्दै प्रगति सन्तोष जनक बनाउने प्रयास गर्दागर्दै आशातित प्रगति हासिल गर्न नसकेको यथार्थ सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहान्छु अझ खर्चको चौमासिक वितरणलाई धेरै नै सुधार गर्दै जानुपर्ने अवस्था सृजना भएकोले आगामी दिनहरूमा यस तर्फ सबैको ध्यान पुगेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।
४. आवधिक योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन मध्यमकालिन खर्च संरचनाले सहयोग गर्ने भएकोले नगरपालिकाको समग्र विकासको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रमहरूको निरन्तरता र लगानी तथा कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको माध्यमद्वारा दिगो विकास हासिल गर्न र नगरको दीर्घकालीन सोच 'कृषि, पर्यटन, उद्योग र रोजगार ॥ समृद्ध भूमिकास्थानको मूल आधार' ॥ भन्ने नारालाई चरितार्थ गर्न आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट प्रस्ताव गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छु ।
५. नगरपालिकाको आफ्नै आन्तरिक स्रोत अत्यन्त न्यून भएकोले परनिर्भरता बढ्न सक्ने अवस्था सृजना हुने अवस्थालाई न्यूनिकरण गर्न कर्मशील जनशक्ति रोजगार आयआर्जन कार्यक्रममा उत्पादित कृषि जन्य वस्तु विक्रीबाट हुने आम्दानीलाई समेत नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानीमा प्रस्ताव गरेको छु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरू,

६. प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम नेपालको संविधान, दिगो विकास लक्ष्य, राष्ट्रिय नीतिहरू, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, स्थानीय तहका अन्य ऐनहरू तथा सो सम्बद्ध कार्यविधि, नगरपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना, नगरपालिकाले तय गरेका नीति एवं विभिन्न परिपत्रहरूले निर्दिष्ट गरेका मार्गदर्शनहरूको साथै अर्थ मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, एवं योजना तर्जुमाका क्रममा विभिन्न तहबाट प्राप्त हुन आएका सुझावहरू,

विगतका आर्थिक वर्षहरूमा आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा प्राप्त सिकाईहरू समेतका आधारमा तयार गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

७. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि प्रास्तावित आयोजनाहरूमा विशेषतः अधुरा योजनाहरूलाई सम्पन्न गर्ने गराउने क्षेत्रहरूमा, वडास्तरीय महत्वका योजनाहरूमा, विपद् न्यूनिकरण गर्ने तथा नगरवासीहरूलाई रोजगारी उपलब्ध गराउने विषयमा बजेट विनियोजन गर्ने प्रयास गरिएको छ । यसका साथै शिक्षाको गुणस्तर सुधार, कृषि र पशुपालन क्षेत्रको दीर्घो विकास, लक्षित समुदायको विकास, नवप्रवर्द्धनयुक्त कृषि र उद्योग क्षेत्र र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा सुधार गर्ने गरी बजेट व्यवस्थापन गर्ने प्रयास गरिएको छ । यसै गरी कर्मशील जनशक्ति रोजगार आयआर्जन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरी बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्युहरु,

८. अब म नगरको समग्र विकासलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले नगरले तय गरेको नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा भूमिकास्थान नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

क) भौतिक पूर्वाधार तर्फ

१. नगर तथा वडाका मुख्य सडकहरूको स्तरोन्नतिको कार्यलाई प्रमुख प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने विगतको नीति बमोजिम नै ठूला सडकहरूको स्तरोन्नतीको लागि आवश्यक बजेट तथा समन्वयको कार्य भैरहेको छ । नगरका मुख्य ४ सडक मध्ये गच्छे ढिकुरा धनचौर सडक र धारापानी ढाकावांग सडकहरूको स्तरोन्नतिको कार्य प्रदेश सरकारबाट अगाडी बढाइरहेको अवस्था छ भने नरपानी ढिकुरा नुवाकोट सडकमा प्रदेश सरकार र नगरपालिकाबाट समानान्तर रुपमा कार्य अगाडी बढि रहेकोछ । आगामी आर्थिक वर्षमा समेत नरपानी ढिकुरा नुवाकोट सडकलाई आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२. नरपानी ढिकुरा नुवाकोट सडक र वेल्बोट पौवाजोगिटारी सडकको कालोपत्रे गर्ने कार्य भै रहेकोमा आगामी वर्षमा समेत दुवै सडकको लागि नगरपालिकाबाट रु. १ करोड ३३ लाख र संघीय म्याचिंग रु. १ करोड १२ लाख गरी जम्मा रु. २ करोड ४५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
३. उपल्लापोखरा भूमेकाथान पिपलनेटा सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य चालु आर्थिक वर्षमा अगाडी बढिरहेकोमा थप खण्डहरूमा समेत कालोपत्रेको कार्य अगाडी बढाउन आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि प्रदेश म्याचिंग र नगरपालिकाको बजेट समेत गरी जम्मा १ करोड ६५ लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
४. वडा तहका मुख्य १० वटा सडकहरूलाई समेत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा कालोपत्रेको कार्य समेत अगाडी बढाउने गरी बजेट विनियोजन गरेकोछु । वडा गौरवका १० वटा सडकहरूको लागि जम्मा रु. ७ करोड ७६ लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
५. नगरपालिकाको प्रशासकीय भवनको निर्माणको लागि संघीय सरकार संगको सभेदारीमा कार्य गर्न आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि म्याचिङको रुपमा रु. १ करोड बजेट विनियोजन गरिएकोछ ।
६. भूमिकास्थान नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रहरूमा खानेपानीको सुधार विस्तार गर्नुको साथै यार्ड सिस्टमबाटमा खानेपानी सुविधा पुर्याउने उद्देश्यका साथ खानेपानीको क्षेत्रमा ९५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७. विभिन्न पूर्वाधारका योजनाहरूको मर्मत सम्भारको लागि मर्मत संभारकोषको व्यवस्था गरी मर्मत संभारको कार्यलाई अगाडि बढाइएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि समेत विभिन्न योजनाहरूको मर्मत संभार गर्नको लागि नगरतर्फको रु. ३० लाख र वडा तर्फको समेत गरी मर्मत संभार तर्फ रु. ९९ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएकोछ ।
८. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट संचालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाबाट म्याचिंगको रुपमा छुट्टै रु. ३७ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
९. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा पूर्वाधार क्षेत्रको समग्र विकासको लागि जम्मा रु. १२ करोड ९५ लाख ४३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ख) आर्थिक विकास तर्फ (कृषि, पशु, पर्यटन, उद्योग)

१. स्वस्थ र विषादी रहित कृषिजन्य वस्तु उत्पादन गरी उच्च मूल्य प्राप्त गर्न तथा मानव स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन प्रांगारिक खेति प्रणालीलाई प्राथमिकता दिने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२. खेतियोग्य बाँझो जग्गामा सूचिकृत कर्मशील जनशक्तिहरूको प्रयोग गरी कृषिजन्य वस्तु उत्पादन गर्दा नगरपालिकाको आन्तरिक आमदानी वृद्धि हुने, आयात प्रतिस्थापन हुने, स्थानीय तहमा स्थानीय कृषिजन्य वस्तुको सहज उपलब्धतामा वृद्धि हुने , स्थानीय कर्मशील जनशक्तिले रोजगार प्राप्त गर्ने, जंगली

जनावरले अन्य कृषकहरुको बालीमा पुर्याउने क्षतिमा न्यूनिकरण हुने, कर्मशील कृषकहरुले स्थलगत खेत बारीमै नयाँ प्रविधिको सम्बन्धमा तालिम प्राप्त गर्ने जस्ता सकारात्मक प्रभाव पर्ने भएकोले विगतमा संचालित कर्मशील जनशक्ति रोजगार आयआर्जन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

३. कृषि तथा पशुतथ्यांकलाई व्यवस्थित गरी तथ्यमा आधारित प्लानिङ गर्न तथ्यांक संकलनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
४. विगतमा कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा गरिएका पकेट कार्यक्रम निरन्तरता दिनुका साथै केही नयाँ पकेट कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
५. कृषिको व्यवसायीकरण, आधुनिकरण र औद्योगिकीकरणको लागि कृषकहरुलाई आधुनिक प्रविधी उपलब्ध गराउन ५० प्रतिशत अनुदानमा हाते ट्रयाक्टर तथा अन्य कृषि सामग्री उपलब्ध गराउनको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
६. पशुपालन व्यवसायमा देखिने महामारी रोगहरुले पुर्याउन सक्ने क्षति समेतलाई मध्यनजर गर्दै यस प्रकारका महामारीजन्य रोगहरुको उपचारको लागि तथा खोप सेवा संचालनको लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
७. पशुहरुमा देखिने विभिन्न प्रकृतिका रोगहरुको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने औषधीको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
८. माहुरी प्रवर्धन कार्यक्रमको लागि सशर्त अनुदानबाट छुट्टै बजेटको समेत व्यवस्था गरिएकोछ ।
९. उपभोक्ताहरुलाई गुणस्तरीय सामग्रीहरुको उपभोगलाई सुनिश्चित गराउन बजार अनुगमनको कार्यलाई तिव्रता दिने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
१०. विगतमा उद्यमशील कार्यमा संलग्न हुने गरी तालिम प्राप्त गरेका उद्यमीहरुको प्रोत्साहनको लागि उद्यमी सहयोग कार्यक्रमको लागि निश्चित बजेटको व्यवस्था गरको छु ।
११. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ समग्र आर्थिक विकासको लागि सशर्त तथा निशर्त बजेट गरी जम्मा रु. ३ करोड ७ लाख ६० हजार बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

ग) सामाजिक विकास तर्फ (शिक्षा, स्वास्थ्य, युवा तथा खेलकुद, महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा विपन्न/दलित, आदिवासी/जनजाति अपाङ्ग, पिछ्छिडिएको वर्ग सम्बन्धी नीति)

१. शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न कार्यसम्पादन मूल्यांकनमा आधारित शिक्षण सिकाई कार्यक्रमको लागि जम्मा रु.९५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
२. खेलकुद स्वस्थ जीवनको लागि र राष्ट्रको पहिचानको लागि अत्यन्त महत्वपूर्ण हुने भएकोले नगरमा यसको संस्थागत विकास गर्न आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा मेयरकप भलिबल प्रतियोगिता र उपमेयरकप क्रिकेट प्रतियोगिता लाई निरन्तरता दिईएकोछु ।
३. संघीय विशेष अनुदानबाट र नगर तथा वडा स्तरीय बजेटबाट नगरपालिकाको एक घर एक धारा निर्माण गर्ने अभियानलाई अगाडी बढाउनको लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
४. विभिन्न विद्यालयको घेराबार तथा मर्मतको लागि प्रदेश विशेष अनुदान शिर्षक अन्तर्गत रु. १८ लाख बजेट विनियोजन गरिएकोछ ।
५. नगरपालिकाले विगतमा संचालन गर्दै आएको एक शैक्षिक संस्था एक उद्यम कार्यक्रम र राष्ट्रपति रनिङशिल्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरताको लागि बजेट व्यवस्था गरिएकोछ ।
६. सामूदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापनको लागि सशर्त शिर्षकमा रु. १४ लाख ८९ हजार बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
७. स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाउनको लागि आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी तथा सर्जिकल सामग्री खरिद, आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सहयोग कार्यक्रम, PNC home भिजिट, जेष्ठ नागरिक घरदैलो स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रममा बजेटको व्यवस्था गरको छु ।
८. नगरपालिकाका विभिन्न स्थानहरुमा आंखाको समस्या भएका व्यक्तिहरुको आंखा शिविर सेवा संचालन गर्नको लागि बजेटको व्यवस्था गरेकोछु ।
८. महिला, एकल महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित तथा जनजाति विशेष कार्यक्रमको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
९. लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परीक्षणको लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

१०. न्यायिक समिति, जनप्रतिनिधीहरू र मेलमिलापकर्ताहरूको तालिम र न्यायिकभेला संचालनको लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
११. पंजिकरण तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरूपमा अगाडी बढाउन बायोमेट्रिक खरिदको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकोछु ।
११. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ समग्र सामाजिक विकासको लागि सशर्त तथा निशर्त बजेट गरी जम्मा रु. ३७ करोड ९१ लाख १३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु । सामाजिक क्षेत्रको बजेट सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गतको बजेट बाहेकको कूल बजेटको ५८ प्रतिशत हुन आउने व्यहोरा समेत सम्मानित सभासमक्ष जानकारी गराउन चाहान्छु ।

घ) वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ

१. नगरको विपद् प्रतिकार्य योजना बमोजिमको कार्य गर्न र प्राकृतिकजन्य तथा अन्य प्रकृतिको विपद् व्यवस्थापनको लागि विपद् व्यवस्थापन कोषमा रहने गरी रु. २० लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
२. वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न टोल विकास संस्थाहरूलाई सक्रिय बनाउने क्षमता अभिवृद्धि गर्ने गरी र वातावरणीय स्वच्छता तथा अन्य अभियानात्मक क्रियाकलापहरू संचालन गर्नको लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

ङ) सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति

१. नगरको विकास निर्माण एवं सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक परीक्षण जस्ता कार्यलाई निरन्तरता दिनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएकोछ ।
२. पारदर्शीतालाई थप प्रभावकारी बनाउन र सेवा प्रवाहलाई सहज तथा सरल बनाउनको लागि साथै सूचनाको हक सम्बन्धी विषयलाई मध्यनजर गर्दै स्थानीय पत्र पत्रिका, F.M. रेडियो, केवल T.V. र नगरपालिकाको वेब साईट मार्फत सूचना प्रकाशन एवं प्रसारण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने गरी आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ भने भूमिकास्थान नगरपालिकाको विकासको सन्दर्भमा जनताहरूलाई सूचित गराउने र पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा नगर विकासमा एफ रेडियो कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३. नगरपालिका भित्रका विकास निर्माणका कार्य र आपूर्तिका कार्यहरूलाई प्रतिस्पर्धी बनाउनको लागि नगरपालिकाबाट ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा E- bidding को कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
४. योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन विभिन्न योजनाको लागि गठित उपभोक्ता समिति र कर्मशील जनशक्तिका उपभोक्ता समितिहरूलाई तालिम दिने कार्यलाई निरन्तरता दिन बजेट व्यवस्था गरीएको छ ।
५. नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारी तथा नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको क्षमता विकासको विभिन्न प्रकृतिका तालिमको लागि, नगरपालिकासंग सम्बन्धित विभिन्न ऐन, नियमावली, कार्यविधी, मापदण्डको बारेमा वडासदस्य, कार्यपालिकाका सदस्य, कर्मचारीहरूलाई अभिमूखिकरण गर्न, गोष्ठीहरू संचालन गर्न र अन्तक्रिया गर्नको लागि बजेट व्यवस्था गरिएकोछ ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरू

सर्वप्रथम म

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को विषय क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत बजेटको प्रस्तावित अनुमानित आय तथा विनियोजन विवरण

विषय क्षेत्र	आय तर्फ रु. हजारमा	विनियोजन तर्फ रु. हजारमा
आर्थिक विकास तर्फ	३०७६०	
कृषि, खाद्य सुरक्षा तथा सिंचाइ		१६९८१
पशुपक्षी सेवा		७२७८
पर्यटन, संस्कृति तथा सम्पदा		२४२६
उद्योग, व्यापार र व्यवसाय		२१३५
भूमि व्यवस्था, सहकारी र वित्तीय सेवा		१९४१
सामाजिक विकास तर्फ	३७९९१३	
श्रम, रोजगारी र गरिबी निवारण		१६६९०
जनस्वास्थ्य तथा पोषण		६२३४५
शिक्षा, कला तथा साहित्य		२८४०९०
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता		११३५३
महिला, बालबालिका, सामाजिक संरक्षण र समावेशीकरण		३७८४
युवा, खेलकुद तथा नवप्रवर्तन		१६५०
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	१२९५४३	
बस्ती विकास, आवास तथा भवन		१३५८५
सडक, पुल तथा यातायात		११३०४७
जलश्रोत, विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा		१४५६
सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि		१४५६
वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	४३६७	
वन, हरियाली, भू तथा जैविक विविधता संरक्षण		८७३
वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन		९७
विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन		३३९६
सूशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र	१०९८९१	
नीति, कानून, न्याय तथा सुशासन		१४५६
संगठन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास		१०४००९
राजस्व तथा श्रोत परिचालन		४८५
तथ्याङ्क, योजना तथा विकास परिचालन		१९४१
जेष्ठ नागरिक दीर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१८५०००	१७९५१६
जम्मा	८३९४७४	८३९४७४

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरु,

अव म नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को यथार्थ आय व्यय विवरण, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को संशोधित आय व्यय विवरण र आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को प्रस्तावित बजेट विवरणको साथै समग्र क्षेत्रगत प्रस्तावित कार्यक्रम र बजेटलाई सक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

सर्वप्रथम गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को यथार्थ तथा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को संशोधित आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

क्र.सं.	बजेटका स्रोतहरु	आ.व. २०८०/०८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान	आय अनुमान तथा प्रक्षेपण			३ आ.व. को जम्मा
				२०८२/०८३	२०८३/०८४	२०८४/०८५	
क.	आय अनुमान	८८५५९३	८७२४१८	८३९४७४	९४८३५०	९५६४२०	२७४४२४४
१	आन्तरिक आय	६७९६	८२००	८२००	१००००	८०००	२६२००

क्र.सं.	बजेटका स्रोतहरू	आ.व. २०८०/०८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान	आय अनुमान तथा प्रक्षेपण			३ आ.ब. को जम्मा
				२०८२/०८३	२०८३/०८४	२०८४/०८५	
	सम्पत्ती कर						०
	भूमीकर/मालपोत						०
	वहाल कर						०
	वहाल विटोरी शुल्क						०
	साना सवारी कर						०
	मनोरञ्जन कर						०
	जडिबुटी, जीवजन्तु र कवाडी कर						०
	सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय						०
	पर्यटन शुल्क						०
	सरकारी सम्पत्तीको विक्रीबाट प्राप्त रकम						०
	अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम (कर्मशील)						०
	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री						०
	न्यायिक दस्तुर						०
	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी						०
	परिक्षा शुल्क						०
	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क						०
	पार्किङ शुल्क						०
	नक्शापास दस्तुर						०
	सिफारिश दस्तुर						०
	व्यक्तिगत घटना दस्तुर						०
	नाता प्रमाणित दस्तुर						०
	अन्य दस्तुर						०
	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर						०
	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत						०
	व्यवसाय कर						०
	बेरुजु			०	०	०	०
२	राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त आय	१२१४१२	१२७०११	११४७१४	१२७०००	१२९०००	३७०७१४
	नेपाल सरकार (भ्याट र अन्तःशुल्क)	१०७९६४	१११०११	१००७१४	१११०००	११२०००	३२३७१४
	प्रदेश सरकार (सवारी कर, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन, मनोरञ्जन कर आदि)	१४२४८	१६०००	१४०००	१६०००	१७०००	४७०००
३	रोयल्टी बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व	२१६०	२१६०	२१६०	२८५०	२९२०	७९३०
	वन रोयल्टी	९८१	९८१	९८१	१३००	१३२०	३६०१
	खानी तथा खनिज रोयल्टी	०	०	०	०	०	०
	पर्वतारोहण रोयल्टी	०	०	०	०	०	०
	विद्युत रोयल्टी	११७९	११७९	११७९	१५५०	१६००	४३२९
	पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	०	०	०	०	०	०
४	नेपाल सरकार वित्तीय हस्तान्तरण	४९५६००	४८६४६५	४८१५००	५४५०००	५४७०००	१५७३५००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१११६००	११०२००	१११४००	१२००००	१२१०००	३५२४००
	सशर्त अनुदान	३५३४००	३५५२६५	३४६८००	३६५०००	३६६०००	१०७७८००
	समपुरक अनुदान	१७५००	१००००	११२००	२५०००	२५०००	६१२००
	विशेष अनुदान	७०००	५५००	६८००	१००००	१००००	२६८००
	अन्य अनुदान (सडकवोर्ड, प्रशासकीय भवन)	६१००	५५००	५३००	२५०००	२५०००	५५३००
५	प्रदेश सरकार वित्तीय हस्तान्तरण	४१०२५	२८९८२	३२९००	५४५००	५४५००	१४१९००

क्र.सं.	बजेटका स्रोतहरू	आ.ब. २०८०/०८१ को यथार्थ	आ.ब. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान	आय अनुमान तथा प्रक्षेपण			३ आ.ब. को जम्मा
				२०८२/०८३	२०८३/०८४	२०८४/०८५	
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	८०२५	७४८२	७६००	७०००	७०००	२९६००
	सशर्त अनुदान	१४०००	११०००	११५००	१४०००	१४०००	३९५००
	समपुरक अनुदान	१७५००	१०५००	१२०००	२६०००	२६०००	६४०००
	विशेष अनुदान	१५००	०	१८००	७५००	७५००	१६८००
	अन्य अनुदान	०	०	०	०	०	०
६	अन्तर स्थानीय तह साभेदारी रकम	०		०	०	०	०
७	जनसहभागिता/जेष्ठ नागरिक दीर्घसेवा सम्मान	१८००००	१८००००	१८५०००	१८९०००	२०८०००	५८२०००
८	आन्तरिक ऋण			०	०	०	०
९	मौज्दात रकम	३८६००	३९६००	१५०००	२००००	७०००	४२०००
ख.	जम्मा खर्च	८७८२५१	८७२४१८	८३९४७४	९२००७७	९३०९४३	२६९०४९४
१	चालु खर्च	५६९०००	५६३९६७	५४९६८९	६०७७००	६९६४४३	१७६५८३२
२	पूँजीगत खर्च	३०९२५१	३०९२५१	२९७७८५	३१२३७७	३१४५००	९२४६६२
३	वित्तीय व्यवस्था (सावा भुक्तानी र शेयर लगानी)	०	०	०	०	०	०
ग.	बचत (-) न्यून (+)	-७३४२	०	०	-२८२७३	-२५४७७	-५३७५०

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु, अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को प्रस्तावित आय व्यय प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

सि.नं.	विवरण	आ.ब.२०८२/०८३	सि.नं.	विवरण	आ.ब.२०८२/०८३ विनियोजित रकम रु.
आय			व्यय		
१	संघीय सरकार सशर्त अनुदान	३४६८०००००	१	केन्द्रिय सरकार सशर्त अनुदान	३४६,८००,०००
२	संघीय सरकार वित्तीय समानिकरण अनुदान	१११४०००००	२	प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान	११,५००,०००
३	संघीय सरकार राजश्व बाँडफाँड	१००७४०००	३	प्रशासनिक खर्च चालु	९९,५१९,९८२
४	संघीय सरकार विशेष अनुदान	६,८००,०००	४	प्रशासनिक खर्च पूजीगत	३२९,०१८
५	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	११,२००,०००	५	पशुसेवा शाखा तर्फको कार्यक्रम	९५०,०००
६	प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान	११,५००,०००	६	कृषि शाखा शाखा तर्फको कार्यक्रम	२,०००,०००
७	प्रदेश सरकार वित्तीय समानिकरण अनुदान	७६०००००	७	शिक्षा शाखा तर्फको कार्यक्रम	३,३७५,०००
८	प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाँड	१४००००००	८	स्वास्थ्य शाखा तर्फको कार्यक्रम	५,०५०,०००

सि.नं.	विवरण	आ.ब.२०८२/०८३	सि.नं.	विवरण	आ.ब.२०८२/०८३ विनियोजित रकम रु.
आय			व्यय		
९	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	१,८००,०००	९	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा तर्फको कार्यक्रम	१,२५०,०००
१०	प्रदेश सरकार समपूरक अनुदान	१२,०००,०००	१०	उद्योग पर्यटन तथा सहकारी शाखा तर्फको कार्यक्रम	६५०,०००
११	आन्तरिक श्रोत	७,४००,०००	११	नगर योजना तथा कार्यक्रम	१३४,७००,०००
१२	वन रोयल्टी	९८१०००	१२	वडा योजना तथा कार्यक्रम	११,०००,०००
१३	विद्युत रोयल्टी	११७९०००	१३	जेष्ठ नागरिक दिर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१८५,०००,०००
१४	पानी तथा अन्य रोयल्टी	०	१४	पंजिकरण तथा अन्य	२५०,०००
१५	प्रदेश नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	१५	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम	३००,०००
१६	जेष्ठ नागरिक दिर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१८५००००००	१६	सडक बोर्ड नेपाल	५,०००,०००
१७	वचत अल्या (आन्तरिक स्रोत)	१५,०००,०००	१७	केन्द्रिय सरकार विशेष अनुदान	६,८००,०००
१८	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम	३००,०००	१८	प्रदेश सरकार नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम	०
१९	सडक बोर्ड नेपाल	५,०००,०००	१९	केन्द्रिय सरकार समपूरक अनुदान	११,२००,०००
२०	कर्मशील जनशक्तिबाट उत्पादित वस्तु विक्रीबाट प्राप्त आम्दानी	८००,०००	२०	प्रदेश सरकार समपूरक अनुदान	१२,०००,०००
			२१	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	१,८००,०००
जम्मा		८३९,४७४,०००	जम्मा		८३९,४७४,०००

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरु,

भूमिकास्थान नगरपालिकाको समग्र बजेटबाट संचालित कार्यक्रम तथा बजेटको विस्तृत विवरण यहाँहरु समक्ष उपलब्ध गराई सकेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । उपलब्ध विवरणहरुमा नगरको सारांश आय व्यय विवरण, प्रशासनिक खर्च, संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त बजेटबाट संचालित कार्यक्रमको विस्तृत विवरण, संघीय समपूरक र विशेष अनुदान अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु, प्रदेश सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानबाट संचालित कार्यक्रमको विवरण, विषयगत क्षेत्र तथा शाखाबाट संचालित कार्यक्रमहरु, नगर योजना तथा कार्यक्रम र वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरु समावेश गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा संगसंगै तयार भएको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ देखि २०८४/०८५ को मध्यमकालिन खर्च संरचनालाई समेत आधार मानिएको थियो र उक्त मध्यमकालिन खर्च संरचना बमोजिम भूमिकास्थान नगरपालिकाको आगामी तीन वर्षको आम्दानी तथा खर्चको कूल रकम रु. २ अरब ७४ करोड ४२ लाख ४४ हजार रहेको छ जसको विस्तृत विवरण यहाँहरुलाई उपलब्ध गराईसकीएको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहान्छु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरु,

अन्त्यमा यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने अवधिसम्म आईपुग्दा सृजनात्मक, सकारात्मक एवं रचनात्मक सहयोग गर्ने र सुभाब उपलब्ध गराउनु हुने श्रद्धेय नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु, स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारण समितिका सदस्य ज्यूहरु, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्य ज्यूहरु, विभिन्न विषयगत समितिका सदस्यज्यूहरु, विभिन्न टोलवस्तीका समूदाय, वडा स्तरमा सहभागी बुद्धिजीविहरु, कर्मचारी मित्रहरु आम नागरिक, संचार माध्यम, विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरु, विभिन्न संघ-संस्था, NGO/INGO लगायत सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु । साथै योजना तर्जुमाको चरणमा जस्तै कार्यान्वयनको चरणमा समेत जनप्रतिनिधिज्यूहरु लागयत सरोकारवालाहरुको सक्रिय, प्रत्यक्ष र अर्थपूर्ण सहभागिता रहनेमा म विश्वस्त छु । प्रस्तुत बजेटलाई सबै सदस्यज्यूहरुको ओजपूर्ण एवं गरिमामय सहभागिता र छलफल वाट पास गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षाका साथ छलफलमा सहभागिताको लागि सबै प्रति अनुरोध गर्दै विदा हुन्छु ।

धन्यवाद ।

बालकृष्ण बन्जाडे

उप-प्रमुख

संयोजक : बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति